

Ανατροφοδότηση

Παιδικές Συλλογές/ I

- Η αφιετηρία κάθε θεματικής θα πρέπει να είναι οι παιδικές συλλογές. Τι είναι συλλογές κλπ. δεν θα πρέπει να μπαίνει σαν «κερασάκι» στο τέλος του σχεδιασμού. Πρέπει να είναι κεντρικό στοιχείο/θεματική και αρχικά ώστε όλες οι επιμέρους δραστηριότητες και κυρίως αυτές που αφορούν μουσεία να εστιάζουν
  - στο θέμα των αντικειμένων και της συλλογής τους,
  - της διαχείρισής της, δηλαδή διαδικασίες για την τεκμηρίωση, έρευνα, συντήρηση, διατήρηση, έκθεση και επικοινωνία της συλλογής.
- Για αυτό θα χρειαστεί να κατανοήσουν τα νήπια τι είναι συλλογή.
  - Μπορεί να έχουν και να μην τις ονομάζουν με αυτόν τον τρόπο.
  - Αν δεν έχουν τα νήπια να φέρουν συλλογές οι φοιτήτριες,
  - Αναζητήστε συλλέκτες στο διαδίκτυο (να αξιοποιήσουν το Λαογραφικό Κέντρο του Κίτσου Μακρή)
- Σημαντικό να διερευνήσουν αν τα νήπια έχουν συλλογές ή υπάρχουν συλλογές στην οικογένειά τους.

Παιδικές Συλλογές/ II

- Οι συλλογές μπορεί να είναι:
  - συστηματικές (π.χ. νομίσματα, πετρώματα, κοχύλια κλπ.)
  - συναισθηματικές π.χ. αναμνηστικά.

Τα παιδιά συλλέγουν αντικείμενα με διαφορετικά κίνητρα: ωραία για θέαση, αφή, μυρωδιά/ αντικείμενα με αναμνήσεις/μάρτυρες του δικού τους παρελθόντος (δόντια, μαλλιά). Στη σχολική ηλικία συλλογές που απαιτούν ειδικές γνώσεις (νομίσματα, γραμματόσημα, ορυκτά).

- Δύο τύποι συλλεκτών
  - α. οι συστηματικοί: το μεμονωμένο αντικείμενο δεν είναι σημαντικό, η ολοκληρωμένη συλλογή είναι ο στόχος
  - β. οι ελεύθεροι: ανοιχτοί σε όλα τα πεδία, μαζεύουν το ιδιαίτερο ή το σπάνιο. Αιτία είναι η επιθυμία για γνώση, η χαρά για το ωραίο και η ανάγκη να κατανοήσουν το περιβάλλον και τη φύση.

Παιδικές Συλλογές/ III

- Οι επισκέψεις μουσεία θα πρέπει να αξιοποιούνται ώστε:
  - να εξασκηθούν τα νήπια με τις μορφές διαχείρισης των συλλογών
  - να εξασκηθούν τα νήπια με τις μορφές έκθεσης των συλλογών που θα είναι σημαντικό για την οργάνωση μιας δικής τους έκθεσης στο σχολείο.
  - Να αξιοποιήσουν τις επισκέψεις σε μουσεία ή τις εικονικές περιηγήσεις για να γνωρίσουν τα παιδιά διαφορετικούς τρόπους έκθεσης αντικειμένων.
- Δεν χρειάζεται να ασχολούνται με την ανασκαφή- αρχαιολόγους κλπ.
- Ζητήστε από τα παιδιά να φέρουν αγαπημένα παιχνίδια/ αντικείμενα να δημιουργήσουν μια συλλογή των δικών τους αντικειμένων της τάξης τους
- Ζητήστε από τα παιδιά να δημιουργήσουν μια συλλογή με έργα που έχουν κατασκευάσει
- Δημιουργείστε το μουσείο της τάξης με αντικείμενα που δημιούργησαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς ή θα δημιουργήσουν με βάση τη θεματική.

Μουσεία/Ι

- Να προτιμούν παραδείγματα από τα διαφορετικά είδη μουσείων της πόλης. Μουσεία από άλλες περιοχές μόνο όταν είναι αναγκαίο για να δείξουν κάτι που δεν υπάρχει στο Βόλο.
- Πρέπει να αναζητούν εκτενείς πληροφορίες για κάθε μουσείο πριν το επιλέξουν για επεξεργασία. Συχνά λάθη από επιφανειακή επεξεργασία με τα περιεχόμενα των μουσείων. Ξεκινάνε από μια δραστηριότητα που θέλουν να κάνουν χωρίς να γνωρίζουν αν ταιριάζει με το συγκεκριμένο χώρο π.χ. αγγειοπλαστική στο Τσαλαπάτα.

Μουσεία/II

- Δεν είναι λύση να εξαντλείται η επεξεργασία των μουσείων με το επεξεργαζόμαστε φωτογραφίες εκθεμάτων. Μειώνεται και η βασική αξία της προσέγγισης των αυθεντικών εκθεμάτων σε μουσεία.
- Μη ξεχνάμε ότι τα υλικά τεκμήρια είναι η επιβεβαίωση της ιστορίας, ότι τα πράγματα έτσι ήταν!
- Προσπάθεια να συνδεθούν τα εκθέματα ή οι φωτογραφίες τους με γενικότερες θεματικές που σχετίζονται με το κάθε μουσείο.
- Προσοχή σε καλή φωτογράφιση για την παρουσίασή τους στο νηπιαγωγείο- αλλιώς αν δεν έχουμε καλή φωτογραφία καλύτερα να μην χρησιμοποιήσουμε το συγκεκριμένο έκθεμα

Μουσεία/III

- Προσοχή όταν επιλέγουμε ενότητες εκθεμάτων διαχρονικά, π.χ. κοσμήματα στο αρχαιολογικό να γίνεται κατανοητή η χρονολογική τους εξέλιξη σε σχέση με υλικά, τρόπους κατασκευής, μόδα και διακόσμηση.
- Διαχρονικές προσεγγίσεις μπορούν να συνδέσουν και διαφορετικά μουσεία μεταξύ τους π.χ. σκεύη από αρχαιολογικό, λαογραφικό κλπ.
- Παρεξήγηση: τα θρανία που εκτίθενται στο Μουσείο της πόλης και οι ηχογραφημένες μαρτυρίες που μπορεί να ακούσει ένας επισκέπτης όταν κάθεται σε αυτά δεν είναι μαρτυρίες από την μαθητική ζωή.
- Προσοχή με παρανοήσεις: τα νεολιθικά εργαλεία που εκτίθεται στο Αρχαιολογικό είναι αναπαραστάσεις, μόνο το λίθινο κομμάτι τους είναι εύρημα, το ξύλο δεν διατηρείται!!
- Να επιλέγονται εκθέματα των μουσείων για επεξεργασία μέσα στην τάξη και όχι τα ίδια είδη αντικειμένων από άλλα μουσεία (π.χ. αγγεία που δεν υπάρχουν στο Αρχαιολογικό Βόλου), χωρίς να διευκρινίζεται, να γίνεται κατανοητό στα παιδιά ότι προέρχονται από άλλα μουσεία (βοήθεια διαδικτυακών τόπων) και να αιτιολογείται η επιλογή παιδαγωγικά.

Γενικές παρατηρήσεις/1

- Πριν σχεδιάσουμε οποιαδήποτε δραστηριότητα για ένα Μουσείο πρέπει να το έχουμε ΕΠΙΣΚΕΦΤΕΙ!!!
- Τα μουσεία δεν έχουν μόνον «αρχαία»! Να αποφεύγουν διατυπώσεις όπως «τα αρχαία μας» κλπ.
- Τα μουσεία παρέχουν εξαιρετικές δυνατότητες για την επεξεργασία ζητημάτων του χρόνου, της φθοράς, τι διατηρείται και τι καταστρέφεται από φυσική φθορά ή άλλη, τι επιλέγεται να διατηρηθεί.
- Στο κεφ. 3 Μουσειακή μάθηση και εμπειρία υπάρχουν πολλές ιδέες για την επεξεργασία των αντικειμένων. Πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην ενδυνάμωση των παιδιών να προσεγγίζουν αντικείμενα, με ερωτήσεις και με άλλες μουσειοπαιδαγωγικές μεθόδους.
- Τα βίντεο ελκύουν τα παιδιά αλλά θα πρέπει να είναι καλά επιλεγμένα και να μην επαναλαμβάνονται σε κάθε δραστηριότητα.

Γενικές παρατηρήσεις/II

- Για την επεξεργασία της έννοιας μουσείο είναι βοηθητικό να συμβουλευτούν οι φοιτητές/τριες τον ορισμό του ICOM *ένα μόνιμο ίδρυμα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στην υπηρεσία της κοινωνίας και της ανάπτυξής της, ανοικτό στο κοινό, που έχει ως έργο του τη συλλογή, τη μελέτη, τη διατήρηση, τη γνωστοποίηση και την έκθεση τεκμηρίων του ανθρώπινου πολιτισμού και περιβάλλοντος, με στόχο τη μελέτη, την εκπαίδευση και την ψυχαγωγία. Με βάση αυτόν μπορούν να προσεγγίσουν λειτουργίες και αποστολές του μουσείου, ζητήματα διαχείρισης του μουσειακού υλικού.*

Γενικές παρατηρήσεις/III

- Οι ειδικότητες που απασχολούνται σε ένα μουσείο δεν είναι μόνο αυτές που βλέπουμε ως επισκέπτες: οι ξεναγοί (ας φύγουμε από αυτόν τον όρο και ας χρησιμοποιήσουμε τον όρο μουσειοπαιδαγωγοί!) και οι φύλακες.
  - Οι ξεναγοί είναι συνήθως εξωτερικοί- δεν ανήκουν στο προσωπικό των μουσείων- οπότε είτε επιμελητές (ειδικοί στα περιεχόμενα του μουσείου) είτε μουσειοπαιδαγωγοί (ειδικοί στην εκπαίδευση-επικοινωνία του μουσείου).
  - Υπάρχουν πρώτα από όλα οι επιμελητές των μουσείων,
  - ειδικοί επιστήμονες στο είδος της κάθε συλλογής (αρχαιολόγοι, ιστορικοί, λαογράφοι, ιστορικοί τέχνης, ειδικοί στις φυσικές επιστήμες κλπ.), αυτοί ερευνούν για τα αντικείμενα, τα τεκμηριώνουν,
  - οι μουσειολόγοι- υπεύθυνοι για την έκθεση,
  - οι διευθυντές,
  - οι συντηρητές,
  - το φυλακτικό προσωπικό κλπ. Δηλαδή υπάρχουν ειδικότητες που τις συναντάμε σε ένα μουσείο και αυτές που βρίσκονται στα παρασκήνια.

Γενικές παρατηρήσεις/IV

- Πρέπει να γίνει σαφές ότι στα αρχαιολογικά μουσεία οι συλλογές τους συγκροτούνται από ευρήματα που προέρχονται από τις ανασκαφές της αρχαιολογικής υπηρεσίας. Αντίθετα σε άλλα είδη μουσείων οι συλλογές προέρχονται από δωρεές, από αγορά (π.χ. πινακοθήκες) κλπ. Αυτό είναι σημαντικό γιατί όταν επιλέγεται η δραστηριότητα της ανασκαφής στη θεματική των συλλογών προκύπτουν προβλήματα και κίνδυνος παρανοήσεων ότι δηλαδή σκάβουμε όπου βρούμε και ότι βρούμε είναι δικό μας= αρχαιοκαπηλία!!!

Γενικές παρατηρήσεις/V

- Η προσπάθεια συγγραφής ιστοριών φανταστικών κυρίως για την αφόρμηση των παιδιών απαιτεί πολύ προσεκτική δουλειά! Θα πρέπει οι πληροφορίες που μεταφέρονται να είναι επιστημονικά σωστές! Αυτό σημαίνει αρκετή έρευνα για τα μουσειακά εκθέματα που αξιοποιούνται στο αφήγημα αλλά και γενικότερα για την εποχή. Υπάρχει κίνδυνος αναχρονισμού (π.χ. δεν τρώνε πατάτες οι αρχαίοι κλπ.). Καλύτερα να αποφεύγονται αν δεν είναι τεκμηριωμένες. Οδηγούν σε παρανοήσεις, λανθασμένες εικόνες του παρελθόντος.
- Δεν πρέπει να επιλέγονται εκθέματα (π.χ. η προσωπογραφία του Κίτσου Μακρή, τα κοσμήματα, τα εργαλεία) για να πραγματοποιηθούν εικαστικές δραστηριότητες και ξεχνιέται η σημασία του εκθέματος στο θεματικό πλαίσιο του μουσείου. Αυτές οι δραστηριότητες δε έχουν νόημα αν δεν συνοδεύονται με μια προσέγγιση του εκθέματος στο πλαίσιο που εκτίθεται στο μουσείο, της ερμηνείας του, της σημασίας τους, ως αφορμή για να προσεγγιστούν ευρύτερες θεματικές και στη συνέχεια να λειτουργήσουν ως έμπνευση για προσωπική δημιουργία.

Γενικές παρατηρήσεις/VI

- Αφήστε τα παιδιά να πειραματιστούν με υλικά, δώστε ευκαιρίες να κάνουν δικά τους σχέδια, εναύσματα να εκφραστούν δημιουργικά (όχι όλα εκ των προτέρων από τη νηπιαγωγό- καταλήγει απλή εξάσκηση). Να υπάρχει μια ισορροπία μεταξύ θεματικής προσέγγισης και δημιουργικής δραστηριότητας. Δηλαδή ούτε να υπερισχύει ένα δασκαλοκεντρικό μοντέλο μεταφοράς πληροφοριών σε παθητικούς δέκτες ούτε η πράξη ως αυτοσκοπός, μια δημιουργική δραστηριότητα στερούμενη περιεχομένου.
- Στις δημιουργικές δραστηριότητες και κυρίως στις εικαστικές να δίνεται προσοχή στα υλικά και στις τεχνικές. Δεν είναι όλα τα υλικά και οι τεχνικές κατάλληλες για την επεξεργασία οποιαδήποτε θεματικής. Π.χ. ο πηλός είναι πολύ ελκυστικό υλικό όχι όμως για να επιδιώκουμε να αποδοθούν χαρακτηριστικά προσώπου, ούτε για την κατασκευή εντόμων, αυτή μπορεί να γίνει με πιο «ελαφριά» υλικά. Επίσης, καλύτερα να προσανατολίζεστε σε υλικά που έχουν ομοιότητες με τα πρωτότυπα, π.χ. νεολιθικά κοσμήματα προτιμήστε φυσικά υλικά από μακαρόνια.
- Ας αποφεύγονται οι τίτλοι οι μικροί αρχαιολόγοι, ζωγράφοι και τα πολλά υποκοριστικά, κανατάκια, ... Αυτά είναι χαριτωμενιές για τους μεγάλους.

Ανασκαφή

- Η ανασκαφή είναι πολύ ενδιαφέρουσα δραστηριότητα. Θα πρέπει όμως να συνδέεται με την επίσκεψη σε αρχαιολογικό μουσείο (καλό για τη θεματική Μουσεία της πόλης όχι για τις παιδικές συλλογές).
  - Σημαντικό: η κάθε ανασκαφή ξεκινάει με επιφανειακή έρευνα (δηλαδή αν βρεθεί κάτι στην επιφάνεια πριν σκάψουν).
  - Στη συνέχεια χαράζεται ο κánaβος, τετράγωνα μέσα στα οποία σκάβουν, σιγά σιγά αφαιρούν στρώμα στρώμα το χώμα και κοσκινίζουν το χώμα για να βρουν τυχόν μικρά ευρήματα π.χ. σπόρους, μικρά κομμάτια αγγείων κλπ.
  - Στη συνέχεια βρίσκουν ότι βρίσκουν και προσπαθούν να τα ερμηνεύσουν.
  - Σημαντικό είναι η στρωματογραφία (ωραία αναπαράσταση θα βρει κανείς στην αίθουσα των νεολιθικών στο Αρχαιολογικό του Βόλου), όσο πιο κάτω πάμε τόσο πιο παλιά είναι τα αντικείμενα.
- Η ανασκαφή δεν είναι εξερεύνηση, ένα κυνήγι θησαυρού. Δεν είναι κάτι που επιτρέπεται να κάνει ο καθένας στην αυλή του. Ότι αρχαίο αντικείμενο εντοπίσουμε πρέπει να παραδοθεί στην αρχαιολογική υπηρεσία. Η ανασκαφή είναι μια επιστημονικά τεκμηριωμένη και μεθοδική διαδικασία που γίνεται με μεγάλη προσοχή! «Η ανασκαφή είναι ένα βιβλίο που διαβάζεται μόνο μια φορά»!!!

Επισκέψεις σε μουσεία/Ι (μόνο 1 επίσκεψη)

- Διαδικαστικά για επισκέψεις.
  - Ενημερώνουμε τα μουσεία για το τι ακριβώς θέλουμε να κάνουμε μέσα στο μουσείο,
  - το χρόνο που θα χρειαστούμε κλπ.
  - Παίρνουμε άδεια από μουσείο & 1^ο βάθμια
  - αναπροσαρμόζουμε σχεδιασμό ανάλογα με τις προδιαγραφές κάθε ιδρύματος.
- Πριν από κάθε επίσκεψη σε ένα μουσείο πρέπει να σχεδιάζονται
  - Δραστηριότητες προετοιμασίας και
  - Μετά την επίσκεψη μετά-επεξεργασίας.
  - Να έχουμε στο νου μας ότι ορισμένες δραστηριότητες κυρίως εικαστικές, παιχνίδια ρόλων κλπ. μπορεί να μην γίνεται να υλοποιηθούν σε μουσεία για αυτό να μεταφερθούν στο νηπιαγωγείο.
- Οι δραστηριότητες για την επίσκεψη στο μουσείο πρέπει να σχεδιάζονται
  - Από τους/τις φοιτητές/τριες.
  - Δεν βασιζόμαστε σε ξεναγήσεις ή σε άλλες δραστηριότητες που μας προσφέρει το μουσείο!!
  - Δεν πρέπει να θεωρείται προϋπόθεση της εφαρμογής η εμπλοκή ατόμων του μουσείου. Βλ. δραστηριότητες που ρωτάνε μουσειολόγους/αρχαιολόγους, που έρχονται ειδικοί του μουσείου στο νηπιαγωγείο (αυτό θα πρέπει να έχει ως πιθανότητα διερευνηθεί εκ των προτέρων).

Επισκέψεις σε μουσεία/II

- Κανόνες για τις επισκέψεις:
  - Να αποφεύγουν ΜΗΝ και ΔΕΝ= ΜΗΔΕΝ.
  - Η γνωριμία με ένα μουσείο δεν γίνεται με όσα πράγματα **δεν μπορούμε** να κάνουμε μέσα σε αυτό.
  - Συχνά η όλη προετοιμασία της επίσκεψης εξαντλείται στους κανόνες συμπεριφοράς. Κατ' αρχήν πρέπει να εξετάζεται ποιοι από αυτούς έχουν σημασία για τη συγκεκριμένη ομάδα, π.χ. φωτογράφιση με φλας δεν πιστεύω ότι θα είναι από τα παραπτώματα των νηπίων.
  - Να ξεκινάμε πάντα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του μουσείου, να αναδεικνύουμε την μοναδικότητα των δράσεων που μπορούν να κάνουμε μέσα σε ένα μουσείο (να δούμε αυθεντικά εκθέματα, να μεταφερθούμε σε άλλο χρόνο και τόπο, να κάνουμε ταξίδια με τη φαντασία κλπ.).
  - Να εστιάζεται η προετοιμασία στην σημαντικότητα των αντικειμένων και στην ανάγκη προστασίας τους για τις επόμενες γενιές. Και με βάση αυτά να διατυπώνονται ορισμένες συνθήκες επίσκεψης.
  - Να επεξεργάζονται θέματα προστασίας με βάση το τι κάνουν τα ίδια τα παιδιά με τα αγαπημένα αντικείμενά τους.

Επισκέψεις σε μουσεία/III

- Στο μουσείο πηγαίνουμε για να προσεγγίσουμε από κοντά, εκ του φυσικού, μουσειακά εκθέματα! Για να
  - αποκτήσουν τα παιδιά την εμπειρία του χώρου,
  - να εξερευνήσουν,
  - να εξοικειωθούν με τις μορφές έκθεσης και απόκτησης πληροφοριών από αυτήν.
  - Μην εξαντλείτε τις μουσειακές δραστηριότητες σε χώρους εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
  - Μην σχεδιάζεται για το μουσείο δραστηριότητες που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν στο νηπιαγωγείο.

Επισκέψεις Γενικά (είτε πάμε είτε έρχονται)

3 Δραστηριότητες

- 1^η δραστηριότητα. Σχεδιάζουμε την επίσκεψη: κάνουμε δράσεις με τα παιδιά ώστε να προετοιμαστούμε για τον χώρο που θα επισκεφτούμε και τι πάμε να «ερευνήσουμε»/ Ποιος/α είναι αυτός/η που θα έρθει και τι πληροφορίες θα μας δώσει
- 2^η δραστηριότητα: **Αφόρμηση**: η προηγούμενη δραστηριότητα. **Πορεία**: δράσεις μέσα στους χώρους επίσκεψης από εμάς τους ίδιους (νηπιαγωγός, νήπια)/εισήγηση του επισκέπτη και εμείς κάνουμε ερωτήσεις σχετικά με το θέμα. **Αξιολόγηση**: η επόμενη δραστηριότητά
- 3^η δραστηριότητα: είναι η αξιολόγηση της επίσκεψης με στόχους που αξιολογούν τους στόχους της επίσκεψης

Η τάξη μας είναι πολύχρωμη σας το ουράνιο τόξο

- Δεν αφορά τα χρώματα
- Επιφανειακή προσέγγιση για να μη θίξετε θέματα πχ σεβασμός, συναισθήματα
- Στόχοι: να δουν τα παιδιά ότι υπάρχουν άνθρωποι με διαφορετικό χρώμα δέρματος/άλλων πολιτισμικών υπόβαθρων, πχ οι μαύροι οι Αφρικανοί, οι κίτρινοι κινέζοι κλπ
- Όταν μιλάμε για επαγγέλματα και παιχνίδια σε σχέση με το φύλο δεν τα προσεγγίσουμε για να δείξουμε ότι υπάρχουν διαφορετικά αλλά να αναδείξουμε ότι όλοι μπορούν όλα.
- Αφορά τη διαφορετικότητα και πως αν και διαφορετικοί είμαστε ίδιοι

Προσφυγόπουλα: Τα παιδιά χωρίς χώρα

- Επιφανειακή ενασχόληση για να μην αγγίξετε το θέμα
  - Πόλεμος ειρήνη
  - Πόνος θλίψη ταλαιπωρία
  - Ρατσισμός
  - Συναισθήματα
- Δεν μπορούν να μας επισκεφτούν προσφυγόπουλα
  - Δεν υπάρχει δομή για να μας επισκεφτούν παιδιά/συναντάμε προσφυγόπουλα και παίζουμε μαζί τους
  - Και να γινόταν υπάρχει θέμα επικοινωνίας (στόχος γλώσσας, τα νήπια θα εξηγούσαν κανόνες παιχνιδιών)
- Τα προσφυγόπουλα δεν είναι ατραξιόν, υπό την έννοια της επίδειξης τους(φυσικής, πολιτισμικής κλπ). Γενικά πέφτουμε στις παγίδες:
  - του εθνοκεντρισμού
  - της ηρωοποίησης
  - του οίκτου

Το νερό και η εξοικονόμησή του

- Παρατηρήθηκε ο σχεδιασμός δραστηριοτήτων που δεν εντάσσονται πλήρως στη θεματική αυτή ενότητα π.χ.
  - η συνέντευξη με έναν υδραυλικό,
  - η ρύπανση του νερού σε τριτοκοσμικές χώρες,
  - ο κύκλος του Νερού
- Παρατηρήθηκε ότι κάποιες φορές επιλέγονται θέματα που αφορούν
  - περιβάλλοντα μακρινά και απρόσιτα σε σχέση με την καθημερινότητα των παιδιών
  - ζητήματα που μπορεί να φοβίσουν & να δημιουργήσουν το συναίσθημα ανικανότητας στα παιδιά για σημαντικά και πολύπλοκα ζητήματα στα οποία δεν μπορούν να παρέμβουν. Π.χ. η ρύπανση ή η έλλειψη νερού στην Αφρική.
  - Καλύτερα να προτιμώνται ζητήματα από την καθημερινότητα που αφορούν στο άμεσο περιβάλλον των παιδιών.
- Παρατηρήθηκε, στο πλαίσιο της δασκαλοκεντρικής προσέγγισης, η κατευθυνόμενη από τον/την εκπαιδευτικό ευαισθητοποίηση των παιδιών για την υιοθέτηση φιλικών προς το νερό συμπεριφορών και δράσεων, χωρίς να δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής των παιδιών στη διερεύνηση του ζητήματος στο άμεσο περιβάλλον τους και η στήριξη των εμπειριών και των ιδεών τους. Το αντικείμενο προσεγγίζεται δηλαδή κάποιες φορές δίνοντας έμφαση στις συνέπειες της σπατάλης του νερού και στην αλλαγή συμπεριφοράς των παιδιών, και όχι σε μία συμμετοχική διερεύνησή του στο άμεσο περιβάλλον των παιδιών.

Έμβια όντα και άβια αντικείμενα. Πώς να τα ξεχωρίσουμε;

- Παρατηρήθηκε η τάση να δίνεται έμφαση στη διάκριση λειτουργιών μεταξύ φυτών και ζώων, κάτι που δεν συνάδει με το ζήτημα διάκρισης έμβιων-άβιων που εξετάζουμε.
- Παρατηρήθηκε η πρόθεση να σχεδιάζονται δραστηριότητες με επίκεντρο δύσκολες έννοιες: φωτοσύνθεση, αναπνοή, τροφικές αλυσίδες, τροφικές σχέσεις κ.λπ.
- Παρατηρήθηκε η τάση να σχεδιάζονται δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με το ζήτημα που μελετάμε: π.χ. ζώα υπό εξαφάνιση, η χρήση του χαρτιού. Είναι πολύ ωραία θέματα αλλά δεν σχετίζονται με τη σύγκριση έμβιων-άβιων.

Στόχοι-Μαθησιακές περιοχές/Ενότητες

- Γενικοί στόχοι
- Ασαφείς στόχοι
- Στόχοι με 2 ρήματα οπότε 2 στόχοι
- Πολλοί στόχοι στην ίδια ενότητα ή και γενικά
- Ανακόλουθοί στόχοι με ενότητες
- Ανακόλουθοί στόχοι με πορεία
- Στόχοι για να αντιγράψουν το όνομά τους, να μάθουν την αλφάβητο, να μάθουν να αντιγράψουν λέξεις
- Στόχοι που αφορούν αξιολόγηση & δε φαίνονται στην πορεία
- Στόχοι που δεν αξιολογούνται στην αξιολόγηση
- Πάνω από 2 ενότητες σε κάθε δραστηριότητα
- Απουσία μαθησιακών περιοχών-μίξη μαθησιακών περιοχών με ενότητες

- **Εποπτικά μέσα:**

- Χρήση του Η/Υ ως εποπτικού μέσου και σχετική στοχοθεσία
- Ότι εποπτικό υλικό χρησιμοποιούμε βάζουμε είτε την εικόνα είτε το link
- Στις αυτοσχέδιές ιστορίες ΠΡΟΣΟΧΗ: στο περιεχόμενο και στην παρουσίαση
-

- **Μέθοδοι διδασκαλίας**

- Διαβάζουμε όλες τις μεθόδους διδασκαλίας
- Δασκαλοκεντρική τοποθέτηση (η νηπιαγωγός να πει , να κάνει, να διαβάσει...)

Πορεία 1

- Παρατηρείται ότι σε πολλές περιπτώσεις η αφόρμηση είναι γενική, υποθετική ή ασύνδετη με τη δραστηριότητα που ακολουθεί π.χ.: **Η νηπιαγωγός με αφορμή μια διαφήμιση-αφίσα που είδε στο δρόμο, συγκεντρώνει τα παιδιά στη γωνιά της συζήτησης και ξεκινά μια κουβέντα σχετικά με τα μέσα προβολής της διαφήμισης.** *(Σκοπός είναι να δοθεί στα παιδιά αφόρμηση και όχι στη νηπιαγωγό. Τοποθετήστε στο χώρο του σχολείου την αφίσα, αφήστε τα παιδιά να την περιεργαστούν και κάντε ερωτήσεις σχετικές με αυτή)*
- Πρόβλημα στη δομή και την αρίθμηση της δραστηριότητας
- Ερωτήσεις κυρίως κλειστού τύπου
- Δεν υπάρχουν ξεκάθαρα τα μέρη της δραστηριότητας (Αφόρμηση-Πορεία-Αξιολόγηση)
- Συντακτικά λάθη και λάθη διατύπωσης

Πορεία 2

- Υποθέσεις για την εξέλιξη της δραστηριότητας (Πορεία βασισμένη πάνω στις υποθετικές απαντήσεις των παιδιών)
- Φτωχή πορεία (να διαβάσουν ένα παραμύθι και να το ζωγραφίσουν)
- Απουσία ενεργητικής συμμετοχής των παιδιών
- Πορεία που παρεκκλίνει από τους στόχους
- Πολλά πράγματα σε μία δραστηριότητα. Πολλές νέες πληροφορίες σε λίγο χρόνο
- Πολλά φύλλα εργασίας
- Μεγάλη επέκταση- ξέφυγαν από το θέμα
- Απουσία κινητικών, μουσικών δράσεων. Πορεία ασύνδετη με τα υποθέματα

Αξιολόγηση

- Αξιολόγηση που βασίζεται μόνο στις εντυπώσεις των νηπίων- μη απτά πράγματα
- Στόχοι που δεν αξιολογούνται στην αξιολόγηση
- Στόχοι που αφορούν αξιολόγηση

Γενικά

- Επίσκεψη (3 δραστηριότητες με στόχους)
- Απουσία σύνδεσης με πιλοτικό πρόγραμμα
- Αδυναμία σύνεσης υποθεμάτων μεταξύ τους
- Εκτός θέματός οι δραστηριότητες
- Όταν βρίσκετε μια «καλή ιδέα» αν δεν σχετίζεται με το θέμα δεν τη χρησιμοποιείτε
- Απροθυμία ομάδων για συνάντηση (αναζήτηση από μέντορες)
- Μη στείλετε τις θεματικές σας τελευταία στιγμή στις Μέντορες και απαιτείτε να τις διορθώσουν σε μια μέρα

Σχετικές οδηγίες:

- Η τυπική τήρηση των ημερομηνιών και γενικότερα η συνέπεια αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης των φοιτητριών/των
- Η συνεργασία των μελών των ομάδων θεωρείται προαπαιτούμενο
- Στην εξεταστική του Ιανουαρίου θα γίνουν και γραπτές εξετάσεις στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος
- Στην ΠΑ του 8ου εξ. θα μπορούν να μπορούν να λάβουν μέρος όσες/οι φοιτήτριες/τές έχουν λάβει βαθμολογία πάνω από 5 και στους 2 άξονες του μαθήματος (σχεδιασμός θεματικής+ γραπτές εξετάσεις), η οποία μετά αθροίζεται σ' ένα τελικό βαθμό

Καλή επιτυχία!